

ցել էին կռոին, սաստիկ ծեծ կերան: Նրանք ծեծ կերան նրա համար միայն, որ թոյլ չտոեցին մահմեդական երեխաներին իրանց ծեծել... Միթե՞ ինքը, դպրոցը, չէր պատրաստում մեզ ծեծոելու համար... միթե՞ նա չէր մտցնում մեր մեջ ստրկութիւնը...

Թեւ խիստ թանկ նստեց մեր կատարած անկարգութիւնը, բայց նրա հետեւանքը բաւական օգտաւետ եղաւ մեզ համար: Այնուհետեւ մահմեդական երեխաները սկսեցին վախենալ մեզանից եւ աւելի յարգանքով վարուել: Եւ շատ սակաւ էր պատահում, որ նրանց փողոցներից անց կենալու ժամանակ մեր ընկերները ծեծոեին, մանաւանդ երբ խումբերով էին անց կենում եւ պատրաստ էին ընդդիմադրել:

Այդ անցքից յետոյ Կարօն Նշանակութիւն ստացաւ իր ընկերների մեջ, եւ համարեա բոլորին պաշտելի դարձաւ: Ամէն մէկը խոնարհում էր նրա հեղինակութեան առջեւ:

– Տեսա՞ք, – ասաց մեզ Կարօն մի քանի օրից յետոյ. – «շանը մինչեւ չծեծես, չի բարեկամանայ»...

Այդ բոլորը «անկարգութիւնների խմորը» (տէր Թողիկի լեզուով) Կարօն էր: Վարժապետը վաղուց արտաքսած կը լինէր այդ խռովարարին իր հիմնարկութիւնից, եթէ մի քանի պատճառներ արգել չլինէին: Որպէս վերելում ասեցի, Կարօյի տատը հմուտ էր ժողովրդական բժշկութեան մեջ. իր արիեստով նա վայելում էր քաղաքի ոչ միայն հայ հասարակութեան յարգանքը, այլեւ մահմեդականների մեջ մեծ պատիւ ուներ: Նրա պատոհի համար Կարօյին ներում էին: Բացի դրանից, Չումրուդը իր բժշկական հնարներով ոչ սակաւ օգնում էր միշտ հիւանդ տէրտերակնոջը եւ ամենեւին վարձատրութիւն չէր պահանջում:

Մի դէպքի պատճառով ինքը Կարօն հեռացաւ տէր Թողիկի դպրոցից:

Մեր դպրոցը ուներ մի վերակացու, որին կոչում էին Խալֆա-Թաթոս: Այդ Գոլիաթը կը լինէր երեսուն տարեկան, այսինքն՝ հասակովը տասն եւ հինգ տարի մեծ Կարօյից: Նա վախենում էր կարիճից, վախենում էր ամէն տեսակ պողոճներից եւ մինչեւ անգամ ճանճերից: Միակ արարածները, որոնցից չէր վախենում Խալֆա-Թաթոսը, էին աշակերտները: Երեխայութիւնից այդ տիտանը ձրի ծառայում էր, սպասաւորութիւն էր անում տէր Թողիկի մօտ, որպէսզի նրա շնորքից, նրա գիտութիւնից մի մասն ստանայ, որ ինքն էլ կարողանայ քահանայական փիլոնը գցել ուսին եւ վարժապետական աստիճանին արժանանալ: Բայց խղճալին իր կեանքում մի անգամ միայն կարողացել էր եկեղեցում «լոյս զոարթ» երգել եւ այն օրից միշտ պար-